

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1932:8
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

NORMALFÖRSLAG
TILL
BYGGNADSORDNINGAR
M. M.

PÅ UPPDRAG AV STATSRÅDET OCH CHEFEN
FÖR KUNGL. KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET UTARBETADE INOM
KUNGL. BYGGNADSSTYRELSEN

III
BYGGNADSORDNINGAR
OCH UTOMPLANSBESTÄMMELSER
FÖR LANDSBYGDEN

S T O C K H O L M

1 9 3 2

Statens offentliga utredningar 1932

Kronologisk förteckning

1. Sociala jordutredningens betänkande med förslag till vissa ändringar i den sociala arrendelagstiftningen. Marcus. 121 s. **Jo.**
2. Betänkande rörande erkännande och verkställighet av utländsk civildom. Av E. Marks von Würtemberg. Marcus. 43 s. **Ju.**
3. Luftförsvarsutredningens betänkande. Utredning beträffande hemortens och civilbefolkningens skyddande vid luftanfall mot Sverige. Norstedt. 139 s. **Fö.**
4. Dödlighetsantaganden för livränteförsäkring. Norstedt. 142 s. **H.**
5. Betänkande rörande frivilliga sammanslutningar mellan enskilda järnvägar i Skåne m. m. Beckman. 132 s. **K.**
6. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 1. Byggnadsordning för stad, köping och större municipalsamhälle. Marcus. 37 s. **K.**
7. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 2. Byggnadsordning för mindre municipalsamhälle. Marcus. 27 s. **K.**
8. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 3. Byggnadsordningar och utomplansbestämmelser för landsbygden. Marcus. 18 s. **K.**
9. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 4. Bilagor till normalbyggnadsordningar för städer och för landsbygden. Marcus. 32 s. **K.**

Anm. Om särskild tryckort ej anges, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med feilstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1932:8
KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET

NORMALFÖRSLAG
TILL
BYGGNADSORDNINGAR
M. M.

PÅ UPPDRAG AV STATSRADET OCH CHEFEN
FÖR KUNGL. KOMMUNIKATIONSDEPARTEMENTET UTARBETADE INOM
KUNGL. BYGGNADSSTYRELSEN

III
BYGGNADSORDNINGAR
OCH UTOMPLANSBESTÄMMELSER
FÖR LANDSBYGDEN

STOCKHOLM 1932
ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

Normalförslag till byggnadsordningar m. m.

- I. Byggnadsordning för stad, köping och större municipalsamhälle (Statens off. utr. 1932: 6).
- II. Byggnadsordning för mindre municipalsamhälle (Statens off. utr. 1932: 7).
- III. Byggnadsordningar och utomplansbestämmelser för landsbygden (Statens off. utr. 1932: 8).
- IV. Bilagor till normalbyggnadsordningar för städer och för landsbygden (Statens off. utr. 1932: 9).

Byggnadsordningar enligt 95 § i byggnadsstadgan.

Byggnadsverksamheten å den egentliga landsbygden, där förutsättningar ännu ej anses föreligga för bildande av ett samhälle med tillämpning av stadsplanelagens och byggnadsstadgans föreskrifter rörande stad, kan i särskild ordning regleras antingen genom fastställande av *byggnadsplan* enligt 60 § stadsplanelagen eller genom fastställande av *utomplansbestämmelser* enligt 66 § i samma lag. I båda fallen sker fastställelsen genom Konungens befallningshavande med iakttagande av det i lagen och byggnadsstadgan föreskrivna förfaringssättet.

Fastställes byggnadsplan, skall denna enligt 61 § i stadsplanelagen innehålla de ytterligare bestämmelser angående de i planen ingående områdenas bebyggande eller användande i övrigt, som finnas erforderliga.

Utomplansbestämmelser för landsbygden innefatta enligt 66 § i stadsplanelagen de särskilda bestämmelser angående byggnadsverksamheten inom visst område, som prövas behövliga, ehuru byggnadsplan tillävidare finnes icke böra upprättas för området.

Såväl byggnadsplanebestämmelserna som utomplansbestämmelserna äro avsedda att innehålla de regler, som anses erforderliga angående bebyggandets *art och omfattning* inom det område, varom fråga är. Beträffande åter *de tekniska och administrativa bestämmelser*, som erfordras för bebyggandets ordnande inom ett dylikt område, hava, med hänsyn till att behov av skiftningar i dessa bestämmelser endast sällan torde föreligga, enhetliga normalbestämmelser i dessa hänseenden inrymtes i själva byggnadsstadgan. Föreskrifterna motsvara nära vad som tidigare enligt praxis plägat bestämmas för liknande områden å landet.

Vid sidan av de i stadgan intagna föreskrifterna har det emellertid ansetts nödigt att inrymma någon möjlighet till lokal reglering även i dessa ämnen. Detta har skett genom att medgiva Konungens befallningshavande befogenhet att för ifrågavarande områden, där så finnes erforderligt, utfärda *byggnadsordning*. I denna kan undantag i viss utsträckning medgivas från de i stadgan givna allmänna reglerna, i den mån så med hänsyn till ortsförhållandena eller eljest finnes påkallat. Till ledning för vad i övrigt må kunna avhandlas i sådan byggnadsordning har, enligt vad av motiven till byggnadsstadgan framgår, avsetts att utsända direktiv i form av mönsterbyggnadsordning.

Angående sättet för åstadkommande av dylik byggnadsordning stadgas i 95 § i byggnadsstadgan.

Av det nu sagda framgår, att byggnadsordning inom här ifrågavarande områden i motsats mot byggnadsordning i stad icke är något nödvändigt moment i bebyggelsens ordnande. Byggnadsstadgans bestämmelser äro nämligen så avfattade, att byggnadsordning skall kunna undvaras. Saknas byggnadsordning, äger Konungens befallningshavande inom de gränser, byggnadsstadgan uppdrager, genom särskilt beslut bestämma, huru tillsynen å byggnadsverksamheten inom området skall ordnas, i den mån ej fullständiga regler finnas i stadgan eller avvikelser därifrån kunna vara påkallade, t. ex. bestämma att antalet ledamöter i byggnadsnämnden, om sådan skall finnas, skall vara fem i stället för, såsom stadgan eljest förutsätter, tre eller att i stället för byggnadsnämnd skall finnas sådan sakkunnig tillsyningsman, som avses i 101 § i byggnadsstadgan. Än vidare innehåller 102 § i byggnadsstadgan beträffande tillämpningen av de i 36—43 §§ i byggnadsstadgan meddelade föreskrifterna inom byggnadsplane- eller utomplansområde å landet att, där byggnadsordning för området icke finnes, det ankommer å byggnadsnämnden att för varje särskilt fall meddela de föreskrifter, som eljest skolat meddelas i byggnadsordning, samt att, i den mån undantag från eller jämkningar i de enligt nyssnämnda paragrafer gällande bestämmelser finnas med hänsyn till ortsförhållandena eller eljest påkallade, därom må i byggnadsordning *eller annorledes* förordnas av Konungens befallningshavande.

Ehuru sålunda byggnadsordning inom områden av nu ifrågavarande art kan undvaras, torde en sådan dock vara det lämpligaste sättet för att i lätt tillgänglig form samla de särskilda föreskrifter, som för området i ovannämnda eller andra hänseenden kunna erfordras utöver vad som innehålles i byggnadsstadgan och byggnadsplanebestämmelserna resp. utomplansbestämmelserna.

Av det sagda framgår, att byggnadsordningarna enligt 95 § i byggnadsstadgan äro av väsentligen annan karaktär än byggnadsordningarna enligt 1 §. Med hänsyn härtill och till de enklare förhållanden, byggnadsordningarna för landsbygden hava att reglera, påkallas här endast ett fåtal bestämmelser, jämfört med vad som erfordras i stad.

Till en början synas här böra upptagas föreskrifter rörande ordnandet av byggnadskontrollen inom dylika landsbygdsområden. I detta avseende inrymmas i byggnadsstadgan två möjligheter, nämligen genom antingen byggnadsnämnd enligt 96 § i byggnadsstadgan eller en sakkunnig person enligt 101 § i samma stadga.¹ Sådan sakkunnig, vilken, i lik-

¹ Här må erinras om departementschefens i motiven till 97 § i byggnadsstadgan gjorda uttalande, att, för den händelse område, för vilket byggnadsnämnd skall tillsättas, är beläget inom flera kommuner, det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att meddela sådana föreskrifter angående val av ledamöter, att varje kommun blir behörigen representerad inom nämnden, samt att det understundom torde vara lämpligt, att enskild korporation, t. ex. egnahemsförening, utser ledamot i byggnadsnämnden, i vilket fall det icke syntes böra möta hinder för Kungl. Maj:t att efter särskild ansökan, över vilken kommunen givetvis komme att höras, medgiva tillstånd härtill.

het med vad som redan enligt tidigare lagstiftning i liknande fall praktiserats, lämpligen kan benämnas *byggnadsinspektör*, skall erhålla samma åligganden och befogenheter, som i 96 § finnes stadgat för byggnadsnämnd.

I båda fallen avses, att sakkunskap skall förefinnas. Byggnadsinspektören skall själv vara sakkunnig, och där det finnes byggnadsnämnd bör denna så vitt möjligt till sitt biträde hava en byggnadskonsulent. Behovet av sakkunskapen och de förefintliga möjligheterna för tillgodoseende av detta behov torde länsstyrelsen äga närmare pröva och avgöra på grund av dess tillsynsmyndighet enligt 124 § i byggnadsstadgan. Vid valet av byggnadsinspektör ligger det alltså i sakens natur, att behovet av sakkunskap därigenom bliver tillgodosett. I sådana fall, där bebyggandet skall övervakas av byggnadsnämnd, måste det anses angeläget, att redan i samband med fastställandet av byggnadsordning träffas avgörande, huru byggnadsnämndens behov av sakkunnigt biträde skall tillgodoses. Givetvis erfordras icke, att för varje byggnadsplaneområde eller utomplansområde skall finnas en egen byggnadskonsulent. Detta skulle säkerligen i allmänhet ställa sig alltför betungande. Ett flertal områden inom begränsade distrikt kunna mycket väl betjäna sig av samma sakkunnige. Dennes avlöning skulle då kunna nedbringas till mycket ringa kostnad, om ett lämpligt avvägt bidrag lämnas av de byggande, på sätt redan nu i många fall sker. Detsamma gäller även byggnadsinspektör. Förslag till taxebestämmelser, som i detta hänseende synts lämpliga, har inom byggnadsstyrelsen uppgjorts och intagits i den tryckta samlingen bilagor (Del IV), varest jämväl återfinnes normalförslag till instruktion för byggnadskonsulent.

I övrigt har i föreliggande förslag till normalbyggnadsordningar för landsbygdsområden endast ett minimum av bestämmelser ansetts böra upptagas. Anmärkas må, att här icke återfinnas några exempel på sådana undantag, som, efter vad nyss nämnts, enligt 102 § i byggnadsstadgan kunna meddelas i byggnadsordning. Där sådana undantag förekomma, böra de föranledas av sådana särskilda förhållanden, att deras upptagande i ett normalförslag icke kan anses behövt.

Innehållet kommer att te sig något olika, allteftersom byggnadsordningen avser byggnadsplaneområde (se nedan under A) eller utomplansområde (se nedan under B). Inom vardera kategorien uppkomma vissa formella skiljaktigheter, beroende på om tillsynen å byggnadsverksamheten inom området skall utövas av byggnadsnämnd eller av byggnadsinspektör. Dessa skiljaktigheter hava i texten å vederbörliga ställen angivits såsom alternativ.

I Del IV återfinnas, förutom ovannämnda förslag till taxa och instruktion, vissa andra bestämmelser, som äro av byggnadsordnings natur men icke ansetts böra belasta dessa byggnadsordningar, då det torde böra ankomma på vederbörande ortsmyndigheter att bedöma i vad mån innehållet i de olika bilagorna kan anses vara tillämpligt på resp. områden.

A. Normalförslag till byggnadsordning för byggnadsplaneområde.

Om byggnadsnämnden.

§ 1.

1. Byggnadsnämnden består av tre ledamöter.
2. Byggnadsnämndens ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden å tider, som nämnden bestämmer.
3. Byggnadsnämnden har till sitt biträde en byggnadskonsulent.

Alternativ:

Om byggnadsinspektör.

§ 1.

Närmaste inseendet över byggnadsverksamheten inom området utövas av en med stöd av 101 § i byggnadsstadgan förordnad sakkunnig person, byggnadsinspektör.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 2.

Utanför byggnadslinje mot väg eller förgård må yttertrappor och andra utsprång anordnas, i den mån sådant prövas kunna medgivas med hänsyn till vägtrafiken.

§ 3.

1. Grundmur, som icke lägges å berg, skall nedföras till frosthjert djup, och skall marken invid grunden på tillfredsställande sätt dräneras.
2. Grundmur skall, där källare anordnas, väl isoleras från omgivande mark med för fukt ogenomträngligt ämne, och skola övervarande murar och väggar medelst asfaltisolering eller på annat lämpligt sätt avskiljas från grunden.

§ 4.

1. Byggnad, som uppföres i gräns mot grannfastighet, skall avskiljas från denna medelst massiv brandmur av vanligt murtegel med en tjocklek av minst 1 sten eller vägg med motsvarande grad av brandsäkerhet.
2. För hus, som sammanbyggas i gräns mellan grannfastigheter och vart och ett icke inrymmer mer än två lägenheter, äger dock byggnads-

nämnden (byggnadsinspektören), om skiljevägg mellan husen göres brandhändig, medgiva undantag från skyldigheten att uppföra brandmur i gränsen.

3. Undantag eller anstånd med uppförande av brandmur kan jämväl medgivas för uthus eller annan dylik gårdsbyggnad, där nämnden (inspektören) efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avstånd till byggnad å grannes fastighet eller andra inverkan omständigheter utan olägenhet kunna ske.

§ 5.

För hus, som byggas mot varandra i gräns mellan grannfastigheter, må gemensam brandmur nyttjas, om grannarna därom överenskomma. Likaledes må med grannes tillstånd mot hans brandmur uppföras hus utan egen brandmur. Dylik brandmur får dock icke användas som upplag för bjälklag.

§ 6.

Där i verkstäder eller dylika anläggningar, som kunna medföra eldfara, väggar och tak av trä förekomma, skola dessa göras brandhändiga.

§ 7.

För ernående av tillfredsställande luftväxling inom byggnad skall iakttagas:

att bonings- och arbetsrum samt bad- och duschrum förses med anordning såväl för införande av frisk luft som för avlägsnande av den förbrukade;

att i kök anordnas imavlopp samt skafferi med friskluftsintag;

att klosettrum förses med utsugningskanal; samt

att till pannrum för värmedledning, särskilt där mer än en panna förekommer, anordnas ständig lufttillförsel direkt utifrån.

§ 8.

Bostadslägenhet skall i fråga om såväl bjälklag som väggar i mån av behov ljudisolas mot angränsande lokaler.

Besiktningar.

§ 9.

1. Erforderliga besiktningar verkställas av byggnadskonsulenten (byggnadsinspektören).

2. Besiktning skall ske, då ansökan om byggnadslov ingivits, därest för byggnadsfrågans bedömande besiktning å byggnadsplatsen finnes behöfvig, samt då byggnadsföretaget blivit fullbordat.

3. Byggnadsnämnden (Byggnadsinspektören) äger föreskriva (företaga) de ytterligare besiktningar, som kunna finnas erforderliga.

Allmänna bestämmelser.

§ 10.

Den, som gör sig skyldig till annan förseelse mot byggnadsordningen än som i 120 § i byggnadsstadgan omförmäles, dömes till dagsböter och vare ändock skyldig att efter föreläggande av byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

Förklaringar och anvisningar till A.

Om byggnadsnämnd och byggnadsinspektör.

§ 1.

Antalet ledamöter i byggnadsnämnd har angivits till tre, enär detta antal enligt 97 § i byggnadsstadgan är det normala å de områden, varom i denna byggnadsordning är fråga.

I paragrafen insättes beträffande byggnadsnämnd det antal sammanträden, som vederbörande finna lämpligt att bestämma.

Enligt motiven till byggnadsstadgan böra regler om den ordning, i vilken ersättare för ledamöter i byggnadsnämnden skola inträda, meddelas i byggnadsordningen, i den mån de erfordras, och bör därvid iakttagas, att bestämmelserna bliva olika, allt eftersom valet sker proportionellt eller icke. Med hänsyn till den olikhet, som sålunda kan föreligga, har någon bestämmelse i ämnet ej intagits i förevarande förslag.

Någon bestämmelse om ansökningsförfarande vid tillsättandet av byggnadsinspektör resp. byggnadskonsulent har icke ansetts erforderlig i förevarande normalförslag. I regel torde nämligen ifrågavarande sakkunniga komma att betjäna flera orter, vilket synes lättast kunna ordnas på sådant sätt, att för en ort utses person, som redan har motsvarande befattning å annan ort, förutsatt naturligtvis att hans anställningsvillkor å sistnämnda ort ej lägga hinder i vägen för honom att åtaga sig den nya befattningen.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 2.

I denna paragraf innefattas de närmare föreskrifter, som enligt 38 och 39 §§ i byggnadsstadgan skola i mån av behov meddelas i byggnadsordning. De utgöra en tillämpning av den dispensrätt, som stadgats i 63 § i stadsplanelagen i fråga om nybyggnad i strid mot byggnadsplan. Behov av särskilda bestämmelser i byggnadsordningen synes dock föreligga endast beträffande yttertrappor och andra utsprång, som skjuta utanför byggnadslinje mot väg eller förgård. I dessa fall synes nämligen byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören böra äga möjlighet att medgiva erforderliga avvikelser. Uppkommer behov av dispens i

annat fall, kan sådan enligt 63 § i stadsplanelagen sökas hos Konungens befallningshavande.

§ 3.

Det har ansetts lämpligast att icke i normalförslaget angiva något visst mått å vad som kan anses som frostfritt djup, enär detta givetvis växlar i hög grad i olika delar av landet. Hinder möter uppenbarligen ej att i varje byggnadsordning införa det för orten lämpliga måttet. Sker detta ej, åligger det byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören att bilda sig en uppfattning därom och tillämpa denna vid prövningen av förekommande ärenden.

§§ 4 och 5.

I 53 § i byggnadsstadgan inrymmas föreskrifter om brandmurar, gällande för stad. Byggnadsstadgans bestämmelser om den egentliga landsbygden innehålla icke något motsvarande stadgande. Om för byggnadsplaneområde byggnadsordning utfärdas, synes det dock lämpligt att i densamma intaga vissa grundläggande föreskrifter i ämnet. Detta har skett i § 4 mom. 1, varefter i mom. 2 och 3 föreslagits möjlighet att i vissa fall medgiva befrielse från eller anstånd med uppförande av brandmurar.

Beträffande huvudbyggnader avses här praktiskt taget endast s. k. radhus eller kopplade hus. I fråga om sådana anläggningar torde det emellertid ligga i sakens natur, att det icke från det allmännas synpunkt är nödigt att anordna brandmurar i alla tomtgränser, utan att det är tillfyllest att dylika inläggas i sådant antal, att hela huslängan, betraktad såsom en enhet, kommer att uppdelas i lämpliga delar genom brandmurar. Rörande möjlighet att i de tomtgränser, där brandmur anses behöfelig, göra denna gemensam meddelas bestämmelser i § 5. I övrigt har skäl ansetts saknas att medgiva undantag annat än för uthus (se § 4 mom. 3).

För gemensam brandmur bör, såsom i § 5 angivits, i regel fordras överenskommelse mellan de därav berörda tomtägarna. Från denna regel synes dock ett undantag vara befogat i avseende å radhus eller kopplade hus. Väckes fråga om obligatorisk gemenskap i dylika fall, torde emellertid sådan icke böra stadgas i byggnadsordningen utan genom byggnadsplanebestämmelser.

§ 6.

Ehuru byggnadsstadgan icke uttryckligen förutsätter detta, synes det dock lämpligt att i byggnadsordningen intaga här föreslagna regel till minskande av brandrisken i verkstäder och andra eldfarliga anläggningar.

§ 7.

Enligt 106 § i byggnadsstadgan skola bonings- m. fl. rum vara försedda med anordningar för nödig luftväxling. Det har syntts önskvärt att i byggnadsordningen få införda vissa kortfattade regler därom.

Att det bör sörjas såväl för införande av den friska luften som för avlägsnande av den förbrukade är en allmängiltig regel, som här upptagits. I fråga om sättet för tillgodoseende av detta krav fordrar hälsovårdsstadgan endast, att till varje boningsrum skall finnas öppningsbart och lämpligt placerat fönster. Detta innebär dock ofta icke någon tillfyllestgörande lösning av ventilationsfrågan. Att i byggnadsordningen upptaga några detaljbestämmelser angående de andra anordningar, som i sådana fall böra tillgripas, torde dock möta svårighet. Det torde få ankomma på byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören att i varje särskilt fall avgöra, om annan ventilationsanordning behöves, samt i så fall bedöma effektiviteten av de olika system, som kunna ifrågakomma.

För vissa utrymmen i bostaden, i vilka behovet av ventilation är särskilt framträdande, har dock ansetts böra i byggnadsordningen inflyta en antydning om beskaftenheten av den ventilationsanordning, som bör komma till användning.

Flera olycksfall med dödlig utgång hava ådagalagt behovet av kontinuerlig lufttillförsel utifrån i pannrum för centraluppvärmning, i varje fall där mer än en panna finnes, varför ett stadgande härom ansetts böra inflyta.

§ 8.

Meddelar en allmän föreskrift om ljudisolering av bostadslägenhet. Ehuru det torde ligga i den byggandes eget intresse att sörja för detta, har dock frågans sociala betydelse ansetts vara så stor, att kravet syntes böra komma till uttryck i byggnadsordningen.

Besiktningar.

§ 9.

Här innefattas vissa närmare föreskrifter om besiktning av byggnadsföretag, som ansetts böra meddelas i byggnadsordningen såsom en komplettering av 116 § i byggnadsstadgan. Utöver här angivna besiktningar böra ytterligare besiktningar kunna företagas i mån av behov.

Allmänna bestämmelser.

§ 10.

Bestämmelserna ansluta sig till 95 och 120 §§ i byggnadsstadgan. Stadgans föreskrifter innebära, att förutom det nya institutet dagsböter även kunna för smärre förseelser förekomma penningböter. I föreliggande förslag hava endast föreskrivits dagsböter, vilket bör vara det normala. Skulle penningböter anses i vissa fall lämpligare, böra dessa fall i byggnadsordningen särskilt angivas.

B. Normalförslag till byggnadsordning för utomplansområde å landet.

Om byggnadsnämnd.

§ 1.

1. Byggnadsnämnden består av tre ledamöter.
2. Byggnadsnämndens ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden å tider, som nämnden bestämmer.
3. Byggnadsnämnden har till sitt biträde en byggnadskonsulent.

Alternativ:

Om byggnadsinspektör.

§ 1.

Närmaste inseendet över byggnadsverksamheten inom området utövas av en med stöd av 101 § i byggnadsstadgan förordnad sakkunnig person, byggnadsinspektör.

§ 2.

Byggnadsnämnden (Byggnadsinspektören) skall ägna särskild uppmärksamhet däråt, att områdets bebyggande sker på ett i möjligaste mån enhetligt och planmässigt sätt, och särskilt inom sådana delar, där en framtida tätare bebyggelse kan förväntas uppstå, tillse, att de enskilda byggnaderna grupperas efter bestämda byggnadslinjer. För de delar, där icke avstyckningsplan finnes upprättad, bör utredning ske angående varje byggnads lämpligaste läge vid en blivande bebyggelse, så att icke områdets framtida ordnande medelst avstyckningsplan eller byggnadsplan motverkas eller försvåras.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 3.

1. Grundmur, som icke lägges å berg, skall nedföras till frostfritt djup, och skall marken invid grunden på tillfredsställande sätt dräneras.

2. Grundmur skall, där källare anordnas, väl isoleras från omgivande mark med för fukt ogenomträngligt ämne, och skola övervarande murar och väggar medelst asfaltisolering eller på annat lämpligt sätt avskiljas från grunden.

§ 4.

För ernående av tillfredsställande luftväxling inom byggnad skall iakttagas:

att bonings- och arbetsrum samt bad- och duschrum förses med anordning såväl för införande av frisk luft som för avlägsnande av den förbrukade;

att i kök anordnas imavlopp samt skafferi med friskluftsintag;

att klosettrum förses med utsugningskanal; samt

att till pannrum för värmeledning, särskilt där mer än en panna förekommer, anordnas ständig lufttillförsel direkt utifrån.

§ 5.

Bostadslägenhet skall i fråga om såväl bjälklag som väggar i mån av behov ljudisoleras mot angränsande lokaler.

Besiktningar.

§ 6.

1. Erforderliga besiktningar verkställas av byggnadskonsulenten (byggnadsinspektören).

2. Besiktning skall ske, då ansökan om byggnadslov ingivits, därest för byggnadsfrågans bedömande besiktning å byggnadsplatsen finnes behöfvig, samt när byggnadsföretaget blivit fullbordat.

3. Byggnadsnämnden (Byggnadsinspektören) äger föreskriva (företaga) de ytterligare besiktningar, som kunna finnas erforderliga.

Allmänna bestämmelser.

§ 7.

Den, som gör sig skyldig till annan förseelse mot byggnadsordningen än som i 120 § i byggnadsstadgan omförmäles, dömes till dagsböter och vare ändock skyldig att efter föreläggande av byggnadsnämnden vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

Förklaringar och anvisningar till B.

Om byggnadsnämnd och byggnadsinspektör.

§ 1.

Antalet ledamöter i byggnadsnämnd har angivits till tre, enär detta antal enligt 97 § i byggnadsstadgan är det normala å de områden, varom i denna byggnadsordning är fråga.

I mom. 2 insättes beträffande byggnadsnämnd det antal sammanträden, som vederbörande finna lämpligt att bestämma.

Enligt motiven till byggnadsstadgan böra regler om den ordning, i vilken ersättare för ledamöter i byggnadsnämnden skola inträda, meddelas i byggnadsordningen, i den mån de erfordras, och bör därvid iakttagas, att bestämmelserna bliva olika, allt eftersom valet sker proportionellt eller icke. Med hänsyn till den olikhet, som sålunda kan föreligga, har någon bestämmelse i ämnet ej intagits i förevarande förslag.

Någon bestämmelse om ansökningsförfarande vid tillsättandet av byggnadsinspektör resp. byggnadskonsulent har icke ansetts erforderlig i förevarande förslag. I regel torde nämligen här ifrågavarande sakkunniga komma att betjäna flera orter, vilket synes lättast kunna ordnas på så sätt att för en ort utses person, som redan har motsvarande befattnings å annan ort, förutsatt naturligtvis att hans anställningsvillkor å sistnämnda ort ej lägga hinder i vägen för honom att åtaga sig den nya befattningen.

§ 2.

Bestämmelsen är av instruksionsinnehåll och avser att hos byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören inskräpa betydelsen av att noga iakttaga tendenserna hos ortens byggnadsutveckling och därvid tillse, att bebyggandet sker på så sätt, att en framtida samhällsutveckling icke därigenom motverkas eller försvåras.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 3.

Det har ansetts lämpligast att icke i normalförslaget angiva något visst mått å vad som kan anses som frostfritt djup, enär detta givetvis växlar i hög grad i olika delar av landet. Hinder möter uppenbarligen ej att i varje byggnadsordning införa det för orten lämpliga måttet. Sker detta ej, åligger det byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören att bilda sig en uppfattning därom och tillämpa denna vid prövnin-gen av förekommande ärenden.

§ 4.

Enligt 106 § i byggnadsstadgan skola bonings- m. fl. rum vara försedda med anordningar för nödig luftväxling. Det har syntts önskvärt att i byggnadsordningen få införda vissa kortfattade regler härom.

Att det bör sörjas såväl för införande av den friska luften som för avlägsnande av den förbrukade är en allmängiltig regel, som därför här upptagits. I fråga om sättet för tillgodoseende av detta krav fordrar hälsovårdsstadgan endast, att till varje boningsrum skall finnas öppningsbart och lämpligt placerat fönster. Detta innebär dock ofta icke någon tillfyllestgörande lösning av ventilationsfrågan. Att i byggnadsordningen upptaga några detaljbestämmelser angående de andra anordningar, som i sådana fall böra tillgripas, torde dock möta svårighet. Det torde få ankomma på byggnadsnämnden respektive byggnadsinspektören att i varje särskilt fall avgöra, om annan ventilationsanordning behöves, samt i så fall bedöma effektiviteten av de olika system, som kunna ifrågakomma.

För vissa utrymmen i bostaden, i vilka behovet av ventilation är särskilt framträdande, har dock ansetts böra i byggnadsordningen inflyta en antydning om beskaffenheten av den ventilationsanordning, som bör komma till användning.

Flera olycksfall med dödlig utgång hava ådagalagt behovet av kontinuerlig lufttillförsel utifrån i pannrum för centraluppvärmning, i varje fall där mer än en panna finnes, varför ett stadgande härom ansetts böra inflyta.

§ 5.

Meddelar en allmän föreskrift om ljudisolering av bostadslägenhet. Ehuru det torde ligga i den byggandes eget intresse att sörja för detta, har dock frågans sociala betydelse ansetts vara så stor, att kravet syntts böra komma till uttryck i byggnadsordningen.

Besiktningar.

§ 6.

Här innefattas vissa närmare föreskrifter om besiktning av byggnadsföretag, som ansetts böra meddelas i byggnadsordningen såsom en komplettering av 116 § i byggnadsstadgan. Utöver här angivna besiktningar böra ytterligare besiktningar kunna företagas i mån av behov.

Allmänna bestämmelser.

§ 7.

Bestämmelserna ansluta sig till 95 och 120 §§ i byggnadsstadgan. Stadgans föreskrifter innebära, att förutom det nya institutet dagsböter även kunna för smärre förseelser förekomma penningböter. I föreliggande förslag hava endast föreskrivits dagsböter, vilket bör vara det normala. Skulle penningböter anses i vissa fall lämpligare, böra dessa fall i byggnadsordningen särskilt angivas.

Utomplansbestämmelser enligt 66 § i stadsplanelagen och 94 § i byggnadsstadgan.

Några särskilda detaljförklaringar eller närmare anvisningar angående de nedanstående normalförslag torde icke vara erforderliga. Utomplansbestämmelserna motsvara för resp. områden närmast planbestämmelserna inom byggnadsplaneområde och innehålla regler om tomtplats' storlek och del därav som får bebyggas, om byggnads minsta avstånd till väg och till grannes fastighet, om inbördes avstånd mellan skilda byggnader å samma tomtplats samt om byggnads höjd och antal våningar m. m.

För att byggnadsordningarna enligt 95 § i byggnadsstadgan (typ B) skola kunna fastställas och vinna tillämpning erfordras, att utomplansbestämmelser av här förevarande slag dessförinnan finnas fastställda för det ifrågavarande området.

E. Normalförslag till utomplansbestämmelser för landsbygden.

§ 1.

Tomtplats, som avses för bebyggande med boningshus, må icke givas mindre areal än 1500 kvm. Då särskilda omständigheter därtill föranleda, må arealen göras mindre, dock minst 800 kvm.

§ 2.

Av tomtplats må högst en femtedel bebyggas. Å tomtplats, som innehåller mindre areal än 1500 kvm, får endast uppföras en bostadsbyggnad jämte erforderliga gårdsbyggnader. Innehåller tomtplats större areal, må på byggnadsnämndens (byggnadsinspektörens) prövning bero, huruvida ytterligare en bostadsbyggnad får å tomtplatsen uppföras.

§ 3.

1. Byggnad må med nedan nämnda undantag ej förläggas närmare gräns mot väg än 3½ m och ej närmare vägs mittlinje än 9 m. Byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) må dock vid mindre väg av ringa trafikbetydelse kunna medgiva mindre avstånd till vägs mittlinje, dock ej mindre än 6 m.

2. Är fråga om till- eller ombyggnad av befintlig byggnad, eller äro angränsande byggnader uppförda på mindre avstånd från väg än vad ovan sagts, må länsstyrelsen medgiva undantag från vad i mom. 1 stadgats, därest detta prövas vara förenligt med sund utveckling med hänsyn till brandsäkerhet, hygien och trafik.

§ 4.

1. Byggnad må ej läggas närmare gräns mot grannfastighet än 6 m. Dock må byggnad, vars fasadhöjd ej överstiger 4½ m och som uppföres med väggar och tak av brandhärdig konstruktion, läggas intill 4½ m från nämnda gräns och byggnad, vars höjd ej överstiger 4½ m och vars ytterväggar utföras av brandsäker konstruktion, läggas intill 3 m från nämnda gräns.

2. Byggnad må jämväl uppföras invid gräns mot grannfastighet, om grannar överenskomma att sammanbygga liknande byggnader i den gemensamma ägo gränsen eller om byggnaden sammanbygges med å grannfastighet uppförd byggnad. Sådana sammankopplade byggnader skola avdelas med brandmur, därest deras sammanlagda planyta överstiger 200 kvm.

3. Uthus eller annan gårdsbyggnad må i allmänhet icke läggas närmare gräns mot grannfastighet än 4½ m, dock må byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) medgiva mindre avstånd, där nämnden (inspektören) efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek eller andra inverkan omständigheter utan olägenhet kunna ske.

§ 5.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomtplats må ej vara mindre än 12 m. Byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) äger dock, om hinder ej möter ur brandfaresynpunkt, medgiva mindre avstånd, dock ej under 9 m. Därest ett ändamålsenligt bebyggande därigenom främjas, äger byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) att för mindre gårdsbyggnad eller flygelbyggnad till endast en vånings höjd medgiva mindre avstånd till huvudbyggnad, dock ej under 3 m.

§ 6.

1. Boningshus må icke uppföras med flera än två våningar och ej till större höjd än 7½ m. I byggnad av brandhärdig konstruktion, innehållande två våningar och belägen på ett avstånd av minst 12 m från annan byggnad, må dock dessutom till undervarande bostadslägenhet hörande enstaka rum inredas å vinden, upptagande högst halva vindsbottens golvyta.

2. Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större höjd än 3 m. Byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) må dock för särskilda fall medgiva större höjd för sådan byggnad, som användes till magasins- eller affärsändamål.

§ 7.

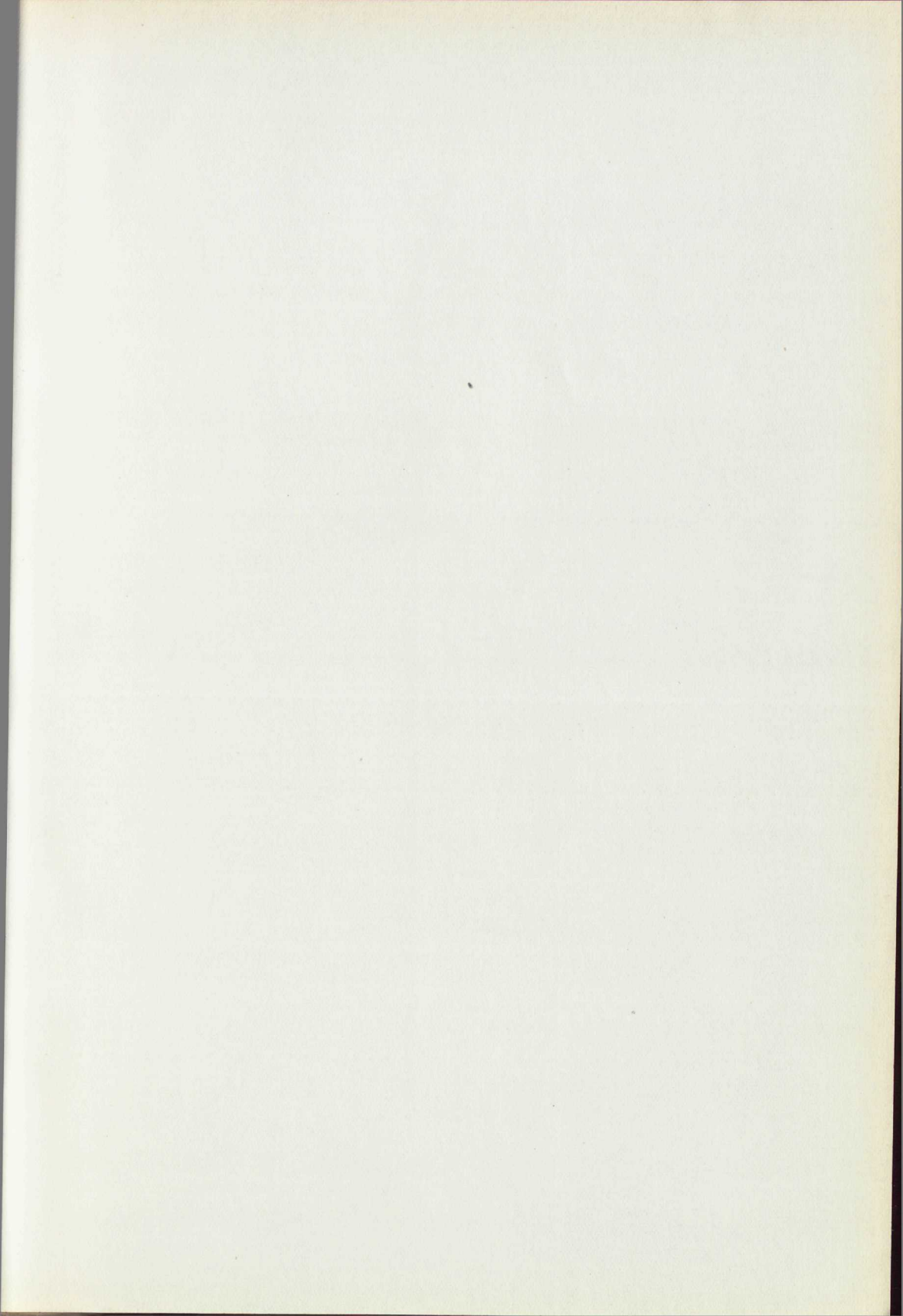
För industriellt ändamål må byggnad uppföras eller inredas endast där byggnadsnämnden (byggnadsinspektören) med hänsyn till trevnaden och brandsäkerheten inom området finner detta kunna medgivas.

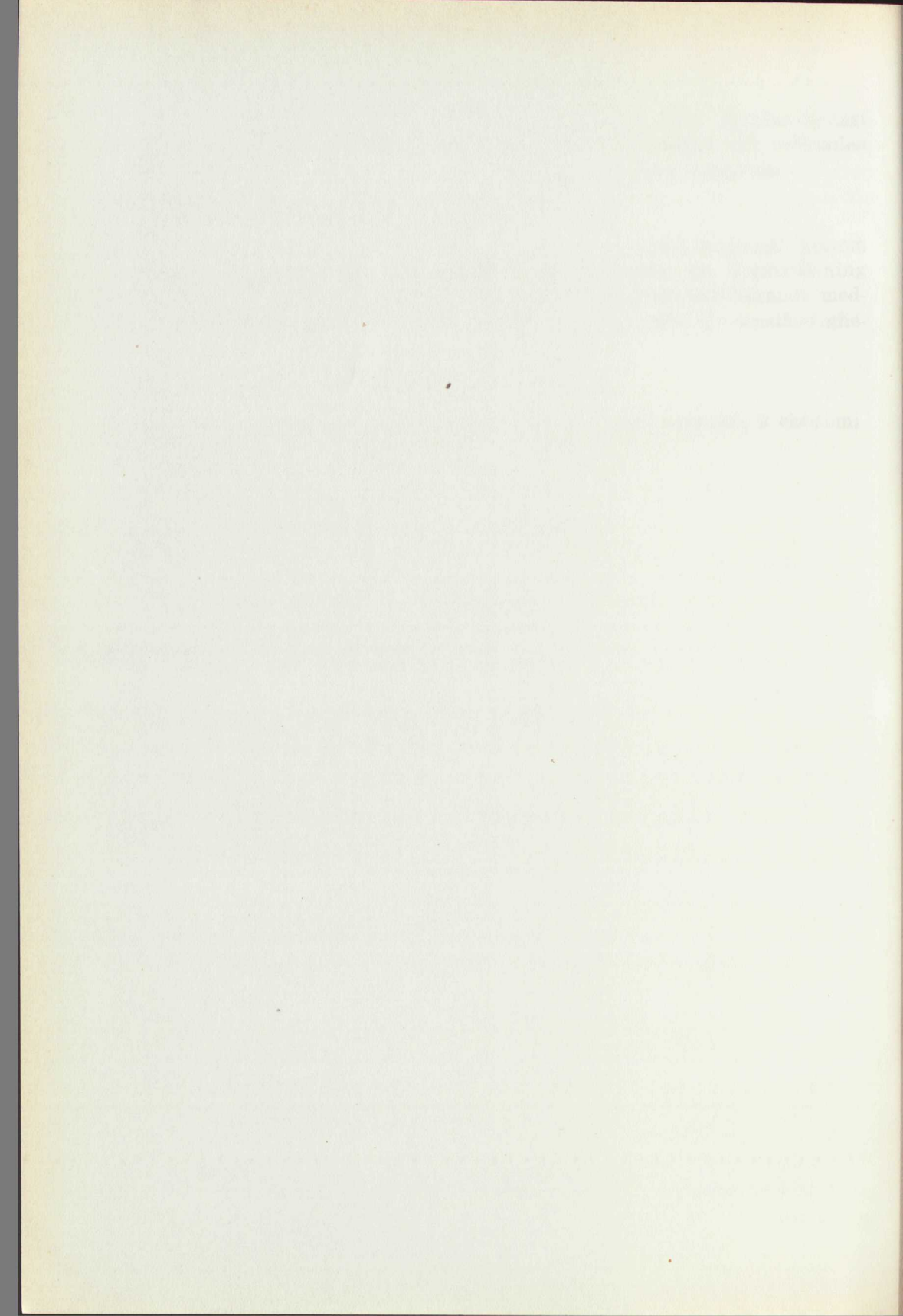
§ 8.

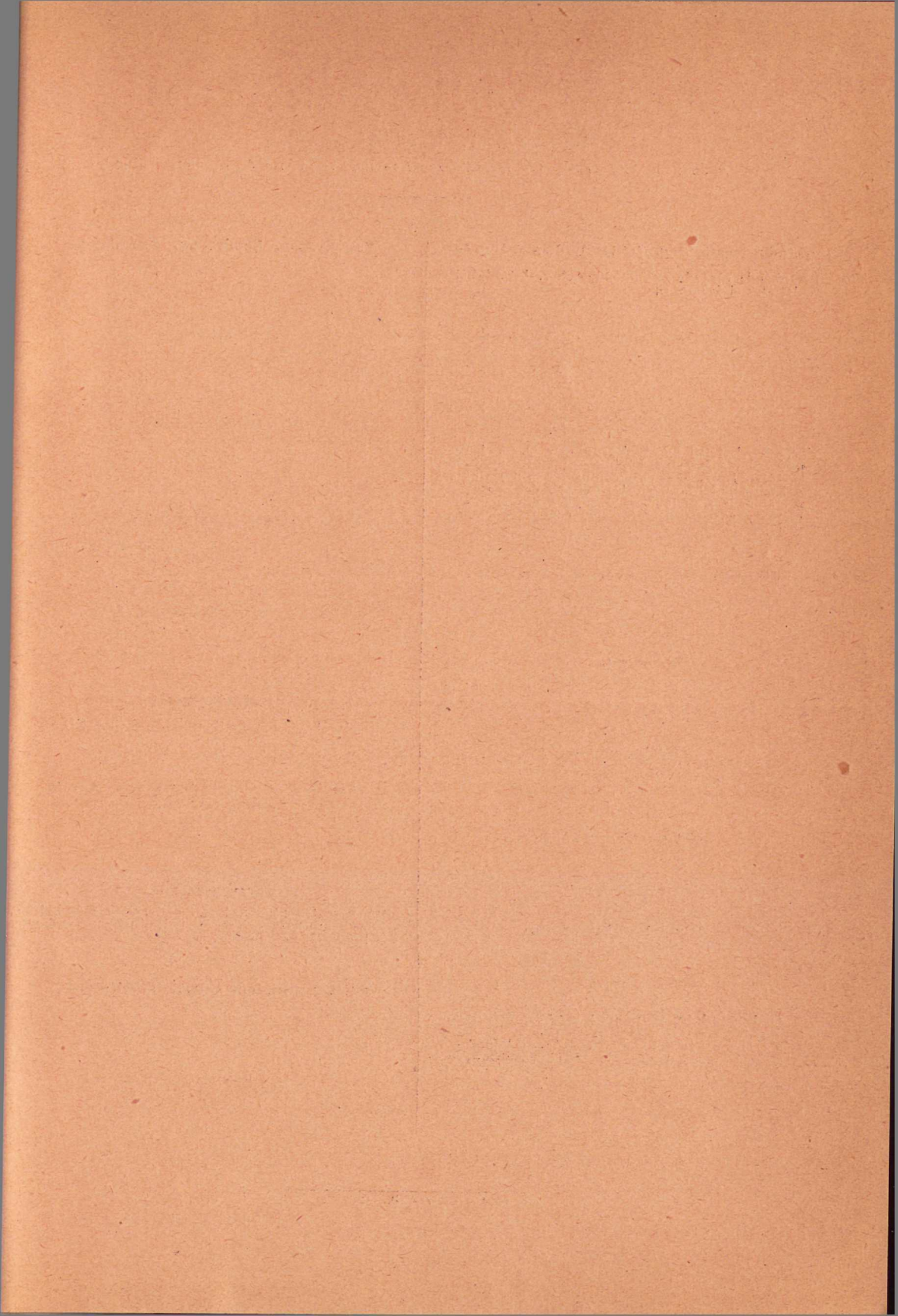
I fråga om byggnader för allmänt eller industriellt ändamål, liksom ock eljest i särskilt undantagsfall, må länsstyrelsen på framställning därom och efter byggnadsnämndens (byggnadsinspektörens) hörande medgiva de eftergifter från ovanstående bestämmelser, som av omständigheterna påkallas.

§ 9.

Ovanstående bestämmelser äga ej tillämpning med avseende å ekonomibyggnader till jordbruksfastighet.

Statens offentliga utredningar 1932

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Betänkande rörande erkännande och verkställighet av utländsk civildom. [2]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

Kommunalförvaltning.

Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 1. Byggnadsordning för stad, köping och större municipalsamhälle. [6] 2. Byggnadsordning för mindre municipalsamhälle. [7] 3. Byggnadsordningar och utomplansbestämmelser för landsbygden. [8] 4. Bilagor till normalbyggnadsordningar för städer och för landsbygden. [9]

Statens och kommunernas finansväsen.

Politi.

Socialpolitik.

Hälsa- och sjukvård.

Allmänt näringsväsen.

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Sociala jordutredningens betänkande med förslag till vissa ändringar i den sociala arrendelagstiftningen. [1]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Industri.

Handel och sjöfart.

Kommunikationsväsen.

Betänkande rörande frivilliga sammanslutningar mellan enskilda järnvägar i Skåne m. m. [5]

Bank-, kredit- och penningväsen.

Försäkringsväsen.

Dödlighetsantaganden för livränteförsäkring. [4]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Försvarsväsen.

Luftförsvarsutredningens betänkande. Utredning beträffande hemortens och civilbefolkningens skyddande vid luftanfall mot Sverige. [3]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.